

Nro. 30.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELEMÉBŐL,

*Költ Bétsben Aprilisnek 13-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

B é t s.

A Tsászárné Ő Felsége, a' gyermek ágyból lett fel-keleése után, nagy pompa és tzerémonia között, a' közelebbbrői múlt vasárnap jelent meg a' kis Hertzeg asszonnyal együtt közön-séges helyen, mellynek alkalmatosságával az it-ten lévő Frantzia követnek, polgár *Bernadotténak* is, leg elébb a' Tsászárné Ő Felségénél, annak-utánna pedig a' Ts. Kir. Hertzegeknél és Hertzeg asszonyoknál adattatott vala audientzia.

Német Ország.

Az Austriához tartozó határ szélbeli katonák olyan parantsolatot vettének, hogy a' Török szél

felé, *Bosniába és Serviába* mennyenek, hogy olyan móddal a' Fényes Porta, *Pasman Oglu* ellenvaló Operatiói, annyival könnyebbé tétetessenek. — *Ehrenbreitsteint* a' Frantziák szorossabban körül kezdték venni, a' hová a' Canalisokon bé vitt vizeket, a' városba való bé folyástól nagyobbára majd mind el fogták. — Az *Ulma* erőssítését félbe kezdték hagyni. — Generál *Mackról* azt írják, hogy a' Német Birodalombeli ármádia fő kvártéljába, *Friedbergbe* ment volna.

A' mostan uralkodó Prussiai Király; nem régiben azt publikáltatta, hogy valaki az Ő Felsége Birodalmában lévő jobbágyai közül, a' törvény-székektől instantziájokra ki adattatott resolútiókkal meg nem elégednék, jól megfontolván az instantziáját, az iránt volna meggyőzöttetve, hogy az ő kérése, a' törvényfzések előtt illendőleg fontolóra nem vétetett, vagy a' tett panaszára, segedelem nem adattatott volna, az olyan személy, a' maga panaszát újra instantziába irván, vagy iratván, annak megvizsgálását, vagy meghatározását, egyenesen Ő Felségére bizhatja. A' Monarcha eleibe feladandó minden panasz levelek pedig, a' postára fognak feladattatni, holott olyan rendelések tétetettének, hogy a' postákra tétetett panaszló vagy kérő irások, egyenesen a' Király Ő Felsége kezébe mennek, és azok bé lévén petsételtetve, egyenesen Ő Felsége által fognak felbontattatni.

Nem régiben egy Királyi Consiliarius, a' maga írása által az iránt könyörögvén a' Prussus Király Ő Felségének, hogy ötet a' maga nemesi állapotjából, nagyobb méltóságra méltóztatna fel emelni, azon fundamentumból, mivelhogy mind a' maga tehetségére, mint pedig a' Prussiai Statusnak eddig elé tett szolgálatjára való nézve, magát arra méltónak lenni itéli; ezen kérésére, a' Király Ő Felségétől, az ide alább megirt választ nyerte magának: A' nélkül, hogy azok a' szolgálat tételek, a' mellyek elé hozattatnak, számba vétettetnének, minthogy azoknak, a' hivatalbeli kötelességgel szük-

ségesképpen öszve foglaltattaknak kelletik lenni, nékem (a' Királynak) úgy tetszik, hogy a' könyörgő nem tudna magának arról helyyes képzeletet formálni, hogy mi legyen a' mások felett való szolgálat tételbeli virtus. — Minthogy pedig a' könyörgő, a' maga ki jelentése szerént, olyan állapotban vagyon, hogy a' maga gyermekeit jó móddal nevelheti, e' felett pedig, a' maga hivataljának, tartozó kötelességből való folytatása által, az én különös véle való megelégedésemel kivül, magának mások előtt való betsülletet is szerezhethet, ehez képest a' könyörgő maga által látja, hogyha én az ő ollyatén kérését tellyesíteném, a' melly sem a' könyörgőknek, sem pedig a' Statusnak semmi hasznára nem volna, melly igazságtalanúl tselekedném. Továbbá vagyok a' könyörgőknek jó indulatú Királja.

Friedrich Wilhelm.

A' Német Birodalom békességét, a' *Rastadti* Congressusban ki-elközleni kívánó Deputatiónak, az Apr. 2-kán tartatott, 38-dik ülésiben, a' Francia Ministerektől, a' *Rénus* bal partyán elvett helységekért projectaltatott, és a' *Rénuson* innen lévő helységeknek Saecularizatiójak által való bonificaltatása, a' votumoknak többsége mellett meghatározott ugyan, de még is bizonyos határközi való szorítással, melly iránt való végzés iránt, még eddig nem tudósittattunk. — A' *Rastadti* sok Kurirok, egyik a' másiknak adják az ajtot.

A' mostan uralkodó *Prussiai* Királyról III-dik *Friedrich Wilhelm*ről a' közönséges levelek közül egyikből, ezt az Anekdatát olvassuk. Hogy nem régibe a' vadas kertbe akarván menni a' Király és a' rossz időhez képest, tsak egy viseltes felső kaputba öltözvén, midőn az úton ment volna, az utba egy asszonyra talál, ki is *Spandauból* tejet akart vinni *Berlinbe* eladni. — Ezen asszony el-lévén fáradva, a' torgantzájára ült vala le, a' kit a' Király midőn mellette el ment volna, sohajtozni kezdvén hallani, kérdi az asszonytól, hát kedves

asszonyom miért sohajtozol? Mellyre mond az asszony, hogy igen nehéz vólna a' terhe, és hogy ő a' tejit *Spandauból* hozná, mellyre kérdvén a' Király, a' kit az asszony, tsak valami katona tisztnek gondolt vala lenni, hogy miért nem adná el a' tejit *Scharlottenburgban*? Erre az asszony így felel: — „Jaj Uram! a' mind jó vólna, de nagyon megváltozott vólna most a' környülállás; mert az öreg Király meghalalozván, *Ritzin* Úr is elfogattatott, a' *Schalottenburgban* lévő több embereknek pedig, minnyájan teheneik és tejek is vagyon. Mellyre mond a' Király, az igaz, hogy ez réád való nézve mind rosz környülállás, de hát miért jársz mezittelen lábbal, húznál legalább valami paputsat a' lábodra! Mellyre mond az asszony: Hüüm! Könnyü ám az Úrnak beszélteni, mivel az Úrnak van pénze, nékem pedig tsak egy pár paputsom, pénzem pedig semmi sem lévén, ha az egy pár paputsomat is elszaggatom, mit tsinálok olztán? Nints miből mást venni. — Erre a' Király egy tallért ajándékozván néki, a' maga lak helyit, az asszonynak azon bizonyossá tétel mellett magyarázta meg; hogyha az asszony oda megyen, minden nap meg fognak 4 kupa tejet tölle vásárolni. — Ezután utját folytatván a' Király, az asszony is a' torgantzájával megindúl *Berlin* felé, de két polgárok ismervén a' Királyt, és az asszonyt a' Királlyal látván beszélteni távulatskáról, útól érik az asszonyt, és kérdik, hogy ismernéé azon férjfiat, a' kivel beszéllett vólna: Mellyre úgy szoll az asszony, hogy ő nem esméri, de ugyan drága jó féle embernek kelletik annak lenni, mivel néki tsak ingyenbe, egy tallért ajándékozott vólna. — Erre a' polgárok, az asszonyt arról tévén bizonyossá, hogy az a' Király lett vólna, még dobban réá az asszony, hogy mind a' meghólt öreg Királyról, mind pedig *Ritzin* Úrról is beszéllett vólna előtte, még is tsak elvégzi magában, hogy más nap a' ki rendelt helyre a' 4 kupa tejet elviszi, mellyet meg is tselekedvén, az általa előre elgondolt, és félt büntés helyett, a' Királytól akkor illendőleg megajándékoztatott.

Frantzia Respublika.

Párisban nem régiben bé-menvén egy parokáshoz egy léányka, igen reszkető hangon azt kérdi a' parokástól, hogy mit adna néki az ő hajáért? Mellyre mond a' parokás. Hm! A' ked hajáért? Kár azt le-vágni, de ha le-vágjuk is, én azért 3 livernél többet nem adhatok. — Erre el-sohajtván magát a' léányka, azt mondotta, 3 liver igen felette kevés pénz, hát ha ezen pénzből még portot fizetek, hogy azt az én szegény atyámnak Angliába vigyék-el, ki is ottan fogva van, hiszem néki azon pénzből semmi sem marad! — Erre mond a' parokás: Hogy hogy, hát az Angliában fogva lévő attyának akarja ked a' pénzt küldeni? Na ha úgy van a' dolog, imé a' ked hajáért 6 livrákat adók! Mellyre a' léányka, tsak hogy az attyával jól telessen, a' maga feje ékes-ségét is örömet el nyirettette! — — — *Párisban* nem régiben, egy olyan képet kezdettenek árúlni, a' melly a' Frantzia kikötő helyek közül egyikben készítettett 700 singnyi hosszúságú tutajt kép-zelteti, melly mellé egy le-irásbeli magyarázat is is ragasztatott — Ezen tutaj készítése módja, halhatatlan próba által ment tökéletességre, és a' kik hozzá értenek, azt öszve ronthatatlannak tartják lenni. — Az Angliába ki-szállani akaró Frantzia truppok, már a' tenger partyán kampiroznak, de nem sátorokban, mivel magokkal sátort nem fognak vinni, hanem a' földből tsinált és a' fa ágaival bé borított kisdud kunyhokban. — A' Frantzia rabló hajók, 6 hetek alatt, a' Dánusok kereskedő hajóik közül ötöt vettének-el, mellyeken találtatott préda, 2 millió 750,000 Imperialis tallérokra vettették.

A' *Brüsszeli* tiszttviselők választatások felette nagy lármával kezdvén menni, hogy valamelly vér ontás ne történnyék, a' végett, katonákból álló vigyázók rendeltettének-ki. — *Brüsszel* körül, némellyeknek meg-átolkodottságok, hogy milyen nagy grádusra lépett, az ide alább meg-irt történet, világosan meg mutatja: — Nem régiben,

az úton álló tolvajok közül ötön íteltetvén halálra, midőn a' törvénytévő szék házától fogva, a' fog házig vitettettek volna, az uttyokban mulattságos énekeket kezdettenek énekelni. Bésétédve lévén pedig akkor az idő, midőn ők vitettettek volna, egy helyt egy strása azt kérdi töllek, hogy kik vólnának ők? Mellyre ők nevetve úgy feleltenek: Öt meg-hóltak. — A' polgár *Chevalier* által fel-találtatott phosphorusból készített rákétákkal, Mártz. 25-kén tettenek probát a' Frantziák, a' mellyből ki tettett, hogy azok által, az ellenség flottájában, millyen teméntelen károkat lehet okozni. — A' Frantziák azon kezdettenek panaszolni, hogy az Anglusok, a' népek és nemzetiségek törvényneivel, millyen ellenkező móddal vették volna el tőlök, a' *Miconi* Török kikötő helyben vólt *Sybilla* nevezetű szép fregat-tájokat, minekutánna, a' rajta vólt 83 mátrozaik, az Anglusok *Rodney* nevezetű hadakozó hajóokról esett lövesek által, meg ölettetnek volna.

A' Frantzia Directorium az iránt tudósittatván, hogy a' *Májlandi* vének tanátsa, a' Frantzia Respublikával való alliantzia beli tractatust, azért nem hagyta volna helyben, mivel az által a' *Cisálpinai* Respublika nagyon meg lenne aláztatva, erre a' Frantzia Directorium azt végzette, hogy a' *Cisálpinai* Respublikának engedett mástól való nem függésit újra vegye vissza tölle, és egyfzersmind olyan parantsolatot adjon ki, hogy a' Frantzia truppok tartásokra, a' *Cisálpinai* Respublika 18 millióból álló Contributiót fizessen; Generál *Berthier* pedig, a' *Májlandi* vének tanátsa tagjait, hivataljaikból ki vetvén, mind árestáltassa őket.

A' *Rochellei* kikötő hely előtt, az Anglusoknak 7 hadakozó hajói a' végett állottanak meg, hogy azon kikötő helyet, ostrommal körül véve tartásák, mellyek is a' Frantziáktól már is 10 olyan hajókat vettének el, a' mellyekre bor és egedbor vólt fel rakattatva, és *Bordeauxból* *Bretagnéba* akarták vala őket vinni. — Némellyek attól kezdettenek tartani, hogy a' tsak most említett ha-

dakozó hajók, az egész nyáron a' magok helyeikből ki nem fognak mozdúlni. — A' *Seine* vizének is, a' tengerbe való omlásánál, az Anglusoknak annyi hajóik vagynak, hogy azoknak hírek nélkül, oda sem bé, sem pedig egy hajó sem mehet ki onnan. — A' *Hollandiai* és *Cisálpinai* Respublikák, a' Frantzia Respublikával való alliantzia beli tractatusoknak, minden részben bőven megadják az árrokat, és félő, ne hogy a' *Római* új Respublika is hasonló tántzra jusson; de még *Helvétziának* is miképpen fog lenni a' dolga, a' következő idő tanitt-meg réá.

Olasz Ország.

Az Olasz Országi újjabb levelek, és az oda való kereskedőktől jött tudósítások azt hirtelik, hogy a' Frantziák a' magok artillériájokat, *Mantuából*, *Bresciából*, és *Bergamóból* ki-kezdették vólna hordani, és hogy ezen városoknak elfoglalások végett 25,000 emberekből álló Ts. Kir. truppok nyomúlnának elé felé. — Generál *Berthier* Mártz, 22-kén még *Génuában* vólt, a' hová való kikötő helyben, mintegy 50 hajókat találván, azokat bérbe mind ki-szegögte. — A' mint *Májlandból* írják a' közép tengeren valami próbát akarnak tenni a' Frantziák, a' melly végre akarják fordítani: 1) Azt a' Frantzia és a' Velentzei flottát, a' melly 24 különb különb nagyságú hadakozó hajókból áll, és a' melly nem régiben *Corfuból* ki-menvén, a' mint mondják *Sicilia* körül láttatott vólna jární. 2) Azokat a' hat Frantzia linéa hajókat, a' mellyek *Toulonban* egészen újjonnan készítettének. 3) Mindazokat a' transport hajókat, mellyeket *Ankonából*, *Civita-Vechiából*, *Génuából*, *Toulonból*, *Mársiliából* öszve tudnak szerkeztetni, mellyekre 30,000 Frantziák szállítatván-bé, egy flotta bé fedezése alatt, valahová való ki-szállást fognak meg-probálni. De hová? Ezt még a' Publicum közül senki sem tudja bizonyoson, és a' mit tudhatnak is, az is tsak annyiból áll, hogy a' próbát tenni akaró egész corpus.

nak fő vezérlése, Generál *Baragney d'Hilliersre* bizattatott volna.

A' mint a' *Rómából* vett, újjabb levelekből olvassuk, az ottan volt Kárdinalisok, Kárdinál *Rezzonikon* kívül, *Rómából* már mind elmentenek, és Kárdinál *Rezzoniko* is, tsak azért maradott ottan, mivel olyan fekvő beteg, hogy *St. Dávid* ként, a' bőre tsak nem a' tsontjához ragadott. — A' *Cisálpinai* Respublika vének tanáttsa, helyben nem hagyta az ifjak tanáttsa azon projectumát, hogy a' szerzeteseknek azon Respublika földin lévő minden Collegiumi, fundatiói el-töröltessenek. A' *Toskánai* Nagy Hertzeg *Camerariussa* *Marchese Manfredini*, újra visitat adván nem régiben *Sienában* a' Pápa Ő Szentségének, ennek alkalmatosságával, a' *Rómában* történt dolgokról és változásokról igen keveset beszélt Ő Szentsége, és a' többek között azt mondotta, hogy Ő Szentségének minden történt dolgok, tsak úgy tettzenek, mintha álmában látta volna őket.

A' *Pármai* Hertzeg felöll azt befzéllik, hogy a' maga Országát, a' *Cisálpinai* Respublikának tsak azon fel-tétel alatt fogná által engedni, hogy ha azon Ország helyett, másutt más fog adattatni Ő Hertzegségének. — A' mint hirlelik, *Génuának* is egy része, nevezetesen pedig a' *Speciai* kikötő hely, és még talám *Lucca* is, a' *Cisálpinai* Respublikával egyesítettni fog; de ellenben a' *Cisálpinai* Respublika is, az eddig elé birt helységeiből egy darabot, egy más hatalmasságnak fogja által engedni. — A' Frantzia truppok Frantzia Országból még mind takarodnak Olasz Országba.

Generál *Berthier* Mártzius 20-kán adatott-ki *Májlandba* egy Proclamatiót, a' mellyben a' *Cisálpinai* Respublika lakossainak azt adatta tudtokra, hogy egy olyan öfave elzküvés nyilatkoztatott volna ki, melly szerént, mind az ottan lévő Frantzia katonák, mind pedig a' *Cisálpinaiak* között meg-hasonlást akartanak gerjeszteni, és támasztani. Ezen Proclamatiójában az iránt kívánta továbbá

bizonyossá tenni Generál *Berthier* a' Cisálpinai népet, hogy a' Frantzia Respublika, nemtsak az hogy meg-változhatatlan barátságban akar velle továbbra is lenni, hanem a' mellett a' *Cisálpinai* Respublikának mindég óltalmazója fog lenni. — És a' *Mántuai* őrizetnek is, 10,000 emberekből való meg-sokasítására, a' fennebb említett öszve esküvés adott vala alkalmatosságot. — A' Cisálpinai ármádiát, az úgy neveztetett Lengyel segítő seregekkel együtt 19,536 emberekből állani írják, ide nem értvén a' zsóldba vétetett 25,000 Frantziákból álló truppokat.

Az Apr. 11-kén költ *Bétsi* Udvari Diarium tartása szerént, a' Római Constitutió, az egyházi személyek fogadás tételekről, vagy más olyan el-kötelezésekről, úgy a' privilegiumokról, tzhokról, corporatiókról, vagy más egyéb olyan kivételekről, a' mellyek a' kereskedésbéli szabadsággal, vagy industriával ellenkeznek, még tsak tudni sem akar. A' tsak most említett Constitutió, a' polgárok vagyonjaik hátorságban való birásaik iránt, mindeneket bizonyosokká tészen. Semmi olyan társaságok fel nem állittathatnak, a' mellyek a' közönséges rendel ellenkeznek, melly szerént az olyan társaságok, a' mellyeknek tagjai kezekbe fegyverek vagynak, a' Constitutió ellen lévén, fegyverrel özlattatnak el egyik a' másiktól. Az ennekelötte vólt tiszt viselőknök a' magok vólt hivataljaik szerént tellyességgel nem szabad subscribálni. Az egész Respublikában, mind a' polgári, mind pedig a' halálos vétkeket tárgyazó törvényeknek, mindenek egy aránt alájjok vagynak vettettetve, és az egész Respublika földin mindenütt, egy mértékkel fognak élni. — Az idő számlálása is, a' Frantzia Kalendárium szerént fog lenni. — A' Frantzia, és a' Római Respublika között, mentől hamarább lehet egy alliantzát illető tractatus tartattassék. — *Pesaro* várossa, a' Cisálpinai Directorium rendkívül való Commissarius *Citadino Guiccardi* által, a' *Cisálpinai* Respublikával egyesittetett. — Generál *Baragney*

d' Hilliers, Mártz. 20-kán érkezett vala meg *Májlandba*. — A' Generál *Massenáról* való hírek, olly nagyon különböznek egyik a' másiktól, hogy nem tudja az ember, mellyiket tartsa közüllök igaznak lenni. — Generál *Berthier* minekutánna *Génuába* meg-érkezett vólna, a' Liguriai Directoriumnak egy tudósittást adott által, mellyre más nap, valamennyi hajók azon Respublika kikötő helyeiben találtattanak, Requisitionban mind elszedetttenek, de Mártz. 17-kén a' Requisition alóll újra fel szabadittatván, tsak 45 választatott ki közüllök, mellyekbe azon 20,000 emberekből álló truppok szállítottanak, a' mellyek, az ennekelötte úgy neveztetett *Provenceból* és *Májlandból* jöttenek vala. — A' *Génuai* 60 személyekből álló tanátsnak, Mártz. 18-kán tartott ülésiben, az iránt votizáltak, hogy háládatosságból Generál *Bonaparténak*, és Generál *Berthiernek* tiszteletkre, Mártz. 21-kén egy innepet szenteljenek, de a' Liguriai Directorium által Mártz. 20-kán az iránt tudósittatván a' tanáts, hogy Generál *Berthier* azon a' napon ment vólna el *Májlandba*, azért a' fenn említett innep nap tartása, a' Generál vissza jöveteléig el-halasztatott.

Muszka Ország.

A' *Jássyból* vett levelek közül némellyek azt hirlelik, hogy Muszka Ország részéről *Bendertől* fogva *Kaminiecz Podolskyig* egy cordon fogna húzattatni, és hogy e' végett 40,000 Oroszokból álló truppoknak immár parantsolat is adattatott-ki. — Ezen hirt a' másunnan jött levelek is erössittik, nevezetesebben pedig a' Török Országból vett levelekből azt olvassuk, hogy a' Török határ széleken, a' Muszkák igen nagy hadi készületeket tésznek. — A' közönséges levelek azt hirlelik, hogy a' Frantzia korona Praetendensét, a' XVIII-dik *Lajost*, *Kurlandia* Hertzegjévé nevezte vólna ki a' Muszka Tsászár, a' kinek a' *Mietaui* polgároknak, 1000 darab székeket, 100 ágyokat, és 700 asztalokat kelletik adni. — Feldmarschal *Suwarof*, minek-

utánna a' Mufzka Tsáfzártól vissza hivattatott, és a' szolgálatra újjolag fel-vétetett volna, Márzius elején érkezett meg *St. Pétersburgba*, kit is a' Tsáfzár nagy kegyelmességgel fogadott. — A' miot *St. Pétersburgból* írják, a' *Condé* Hertzeg armádiája már egészen fel állittatott, a' melly is 4 divisiókból áll. Az első divisió a' nemes jáger corpusokból áll, és ezen divisiót, maga *Condé* Hertzeg vezérli. A' második divisió a' lovas nemes-ségből áll, mellyet *Berry* Hertzeg kommandiroz. A' harmadik divisió a' zsóldba vétetett gyalogságból áll, és ennek vezérlése, a' *Bourboni* Hertzegre bizattatott. A' negyedik divisió pedig, külömbkülömbféle corpusokból való Legiókból áll, mellyeket az *Enghieni* Hertzeg vezérel. — Ezen corpusokban lévő katonaságoknak forma ruhajok mind zöd szín, fekete hajtokával és verefs bélléssel, a' lájblíjok, vagy mejre valójok pedig, és a' nadrágok is mind fejer. — A' nemes lovasság, és a' nemes jágerok, az aranyból készített galandokba szegetett ruhájok által különböztetik meg magokat másoktól. — A' *Provintziai* Gróf, Márzius 22-kén érkezett meg *Mietauba*.

Stiria.

Cilliböl Aprilis 7-kén. Ezen folyó hónapnak Aprilisek 5 ke, mi réánk nézve, igen rettenetes és az utolsó itélet napjához hasonló vólt, mivel ezen napnak reggeli 9 óra tájjában, a' Minoriták vólt klastromában, a' mostani katona ispotályban helyheztetett, egynéhány ezer puska töltések, valami móddal meg találván gyúlni, olyan kegyetlen tüzet adtanak, hogy a' miatt az ispotály, egyszeribe egészen tűzbe borúlván, az egész épület igen kevés idő alatt egészen hammúvá tetett, és a' benne fekütt 17 betegek is, a' dühös tűz langjának, szánakozásra méltó áldozatjaivá lettenek. — A' melly szerentsétlenség az akkor funi talált szél által, még sokkal nagyobbá tetett, mivel fel kapván az ispotálybeli tüzet a' szél, azt a' belső városra vitte, a' mellyben vólt

192 házak, 6-ton kívül, egynéhány órák alatt, mind földig le-égtének. — De még ezzel sem lett vége a' mi nyomoruságunknak, mivel a' szél a' külső városra is el vivén a' tüzet, ott is egynéhány házokat mind porrá égetett. — Az ezen tűz által okoztatott kár teméntelen. — Az életre tartozó dolgokban tett provisiók, bor, zab, széna, gabona, 's több egyéb gyűjtemények, a' Magistratus Archivumával együtt, mind a' tűz prédáji-vá lettenek. — A' kerületbéli, és a' posta hivatal, egy darab időre *Hocheneck* nevezetű mező városba ment által, a' város meg-károsodott népe pedig, nem lévén semmi életre való portékája, köntösse, változója, ki egy, ki másfelé menvén, bujdosová lett.

Nagy Britannia.

Londonból Mártz. 16-kán azt írják, hogy ámbár a' Frantziák kemény készülleteket tégyenek is az Angliába való ki-szállás végett, mindazonáltal az Anglusok még is tsendességben vagynak, annyival is inkább, mivel a' Frantziák kikötő helyei, az Anglusok hadakozó hajóiktól majd mind bé vagynak záratatva, következésképpen, a' magok imitt amott széljel fekvő hajóikat, egyik a' másikkal nem egyesíthetik. — A' *Bresti* kikötő helyben, egy sinsz olyan flotta, a' melly az Anglusok nagy flottája előtt magát tsak meg-mutatni is mérészelne. — A' *Kadixi* flotta bé-lévén záratatva, a' *Touloni* flotta a' nélkül vele nem egyesülhet, hogy Admirál *Jervis* réájja ne üssen, elegendő hadakozó flottán kívül pedig, Angliába ki-szállani nem lehet. Azonban a' *Londoni* igazgató szék is, az ó talmazás végett rettenetes készülleteket tétet. — Azt mondják, hogy az Angliai Admirálok is olyan machinát találtak fel, a' melly által a' Frantziák transport hajókat, és az Angliába való ki-szállás végett készített tuta-jaikat, a' magok tulajdon kikötő helyeikben öszve égettethetik. — A' mint hirlelik, az Angliai hajós Kapitányoknak olyan parantsolat adattatott ki,

hogy az Anglia felé menő Frantzia hajók közül, egynek is pardont ne adjanak. — *Dünkirchentől* nem messze, *Dalumból* egy Anglus mátroz elszök-
vén azt beszélte, hogy a' *Dünkirchennél* álló
tutajra, egy vár vagy on építve, a' melly ágyúk-
kal keményen meg van rakva, és a' réá készített
szél malmok által is mozdulásba vétettethetik. —
Admirál *Nelson* azon törekedik, hogy a' Fran-
tziáknak transport hajókkal tele lévő némelly ki-
kötő helyeire réá üssen. — *Dublinban* az öszve
esküdött Irlándusok nevezetesebb tagjai el-fogat-
tattanak.

Helvétzia.

A' Frantzia igazgató szék Commissariussát
Carliert, Párisból Basileába meg-érkezni várják,
hogy a' Helvétziai újj Respublikát organizálja, a'
ki mellé rendeltetett *Mengaud* is. — A' *Bernai*,
Solothurni, és a' *Freyburgi* Cantonokban lévő lako-
sokra, a' Frantziák nagy Contributiót vetet-
tenek. A' *Luzerni* Canton felől azt írják, hogy az is az
újj Constitutió bé-vételére, réá vette volna immár
magát. — A' Helvétziai Nemzeti leg első gyűllés,
Arauba fog nem sokára tartattatni. — Az *Uri*,
Untervaldi, *Glarusi*'s még egynéhány Cantonok,
a' magok követjeik által Generál *Brünehez* Berná-
ba küldetett irásokban, azt kérték, hogy az előb-
beni állapotban hagyattassanak.

Elegyes Tudósittások.

Metz környékén nem régiben nagy föld in-
dulás tapasztaltatott, melly miatt *Bischben* a' hid-
nak fele öszve rontatott. — *Párisba* azt kezdték
beszélni, hogy *Bonaparte* az Anglia ellen menő
hadi expeditió vezérléséről le-mondott volna. —
A' *Rágusai* Respublika, a' mint a' hire, a' Török
óltalom alóll ki-akarja magát venni, és a' helyett
a' két fejű sas szárnya alá kívánkozik menni. —
A' Spanyol Király, a' *Rómában* vólt követit, *Don*
Azarat, a' Frantzia Respublikához tellyes hatalmú

Ministerre nevezte ki. — *Kadixba* olyan parantsolat adattatott ki, hogy az oda való flotta, 4 hónapra való eledellel meg rakattatván, olyan készen álljon, hogy akármelly szempillantotban útra indulhasson. — A' Hollándusok 1000 transport hajókat akartanak Apr. 1-ső napján a' Frantziáknak az Anglusok ellen való segittségekre felfegyverkezve küldeni. — *Trierben* Mártz. 24-kére viradolag, a' szabadság fáját ki vágván, a' Bibliából ki irt valamelly irást függésztettének vala réá, meltyért ne hogy a' polgárok meg büntetteszenek, jobbnak tartották újra egymás fát fel-ásni.

Török Ország.

A' Fényes Portától olyan parantsolat adattatott ki, hogy mentől hamarább lehet, 12 linéa hajók és ugyan annyi fregaták építettessenek. — E' mellett a' Fényes Porta azon vagon, hogy 600,000 emberekből álló truppokat állítsan láb-ra, mellyeknek nagyobb része, az Európai Török Országban fekügyék, és nevezetesebben *Moréat*, és az *Adriaticumi* tenger mellett lévő tartományait szándékozik őrizettel keményen meg rakattatni; a' hadi készületekre való költségek ki potlása vegett pedig, a' Tsászári teméntelen nagy kintshez nyúltanak hozzá. — *Konstántzinápolyból* a' végett küldettetett egy Firmán, a' *Belgrád* mellett táborba szállani akart truppokhoz, hogy azoknak nagyobb része, egyenesen *Widdinbe* marsirozzék, a' melly parantsolatnak tartása szerént, az ennekelötte vólt *Belgrádi Basa Mustapha*, a' *Romelia* mostani fő igazgatója is, ki is már *Nissába* meg érkezett vala, nem *Belgrádba*, hanem egyenesen *Widdibe* fog menni. Hasonló parantsolatot vett az *Albániai Basa* is, ki is a' *Sophiánál* állott 10,000 emberekből való trupjaival, már *Widdin* felé vette a' maga utját. — A' fennebb irt parantsolat szerént, a' *Bosniai Basa* is, ki is maga alatt lévő 5 vezérekkel, a' *Belgrádi Fratscha* nevezetű hegy alatt, a' maga népét meg mustrálván, táborba szállott vala, *Wischnitzán* keresztül, rövid

idő alatt *Widdinbe* fog menni, a' kihez még valami 40 Kapitányok fogják magokat hozzá tsatolni, a' kik a' Bosniaiak közül mintegy 50,000 embereket vezérelnek. — A' *Belgrád* mellett öfzve gyülekezett truppokról azt írják, hogy ők igen *excessivusok*, és ritkán van olyan nap, a' mellyen 4, 5 sőt 10 emberekkel is tsufúl ne bännának, vagy meg ne öljenek.

Ó Orsovába Mártz. 26-kán az a' hir érkezett meg, hogy a' Török truppok *Újj Orsovát* *Capitulatio* mellett megvették volna. — A' *Belgrádi* *Kamakán* *Basához*, azzal a' hirrel érkezett meg *Konstántzinápolyból* egy Kurir, hogy az oda való *Reis Effendi*, az Országon kívül lévő dolgokra ügyelő Minister, a' mint gyanitják a' néki bé-adott méreg miatt meg holt volna.

Magyar Ország.

Pétsen 8-ik Aprilis. Várasunkban és ennek vidékén olly felettébb való nagy hó esett ezen hónapnak első és második napjain, a' mineműre a' leg vénebb emberek sem emlékezhetnek. Estvéli 9 óra tájban kezdődött havazni, és egy két óra múltván már olly méj vólt, hogy a' mulatságon lévő emberek haza nem mehetvén, vagy a' mulatság helyein, vagy azoknak szomszédtságaikban kénytelenitettek meg hálni. Más nap a' hónap mélysége miatt, sem gyalog, sem lovan, sem kotsin járnai nem lehetett mind addig, mig a' hónap félre hányása által utak nem készitettek. A' föld színén lévő házakból tellyességgel ki nem lehetett menni, sok házaknak az ablakjait is befedette a' nagy hó. — Mind itten, mind ennek egész vidékén sok juhok és másféle állatok meghóltak a' nagy hó, és széllel elegyes hideg miatt. Most már, hálá légyen a' kegyelmes egeknek csak imitt amott, az árnyékos helyekben lehet havat találni. Az el-olvadott hónap vize által nagyon fel-dagadtak a' vizek.

Somogy Vármegyéből 7-dik Aprilis. *Prima dies vilis*, nekünk igazán vólt Aprilis, nálunk az

egész télen olly szörnyű fergeteg nem vólt, mint Aprilis 1-ső napján, a' melly számos gyenge bárányokat és juhokat meg ölt. Egy Vármegyénkbeli Esküttnek a' nagy szélvész istállóját le-szakasztván, 8 ökrét agyon verte. Azok a' szegény gazdák, a' kiknek feles marháik vagynak, nagyon búsúlnak, semmi takarmányok nem lévén, még a' szalma is édes a' barmoknak; most is lehet, kivált a' kerítések közt, két ölni magasságú havat látni. Az utazóknak sok helyett lántzot vont a' hó az úton keresztül, a' melly két éjjel olly keményen meg-fagyott, hogy az embert is meg-birja.

Egy szegény Szomajomi embernek is meg-esett az Aprilis 1-ső napja, mivel valamelly gonofztévő ember pajtáját fel-gyujtván, szép tiz ökre, melly a' mostani időben 800 forintot meg-ért vólna, oda égett. A' mi Nemes Vármegyénk eléggé vigyáz az illy gonofztévőkre, bünteti is őket keményen, még is nem hogy fogyna a' szá-mok, sőt inkább szaporodik. — Most közelébb, egyszerre hetet fogtak el, kiket három szekérré ültetvén, a' tömlőtzebe akartak küldeni, de a' strázsák vigyázatlansága miatt, alattomban bostkoraikat le-óldozták, és ki-vévén lábaikat a' békóból, a' szekerekről le-ugrándoztak, 's el-akartak az erdőkbe szaladni; mellyet látván az egyik kotsis, egy karót kapott, mindeniket le-verte, meg-kötöztette 's ismét fel-hányta a' szekerekre és oda vitték, a' hová illenek.

Több szörnyüség is történnek e' mi Vármegyénkben. Minap a' *Kutasi* határon, két tsipkés *Tót* az úton ballagván, két gonofztévő reájok rohant, az egyiket mingyárt agyon ütötték, a' másik tarésznyáját a' határol le-hajitván, futással kivánta életét meg-tartani, meg is tartotta, de sok keserves ütésekert vitt is el-magán; azután a' helységbeliek ki-mentek az agyon veretett *Tótot* el temették, a' meg-sebesített pedig, a' faluba bé vivén, seb gyógyító Orvos keze alá atták.